

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

[Η τέχνη του γκράφιτι]

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 16924**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ****A. Μη λογοτεχνικό κείμενο****A1. Περίληψη**

Αγαπητοί συμμαθητές,

Σύμφωνα με ένα άρθρο που διάβασα πρόσφατα της Μαρίας Παππά, τα γκράφιτι δίνουν την ευκαιρία σε καλλιτέχνες και νέους να εξωτερικεύσουν την τέχνη τους δημόσια εξωραΐζοντας τις άχρωμες μεγαλουπόλεις και δημιουργώντας στους πολίτες μια πιο ενδιαφέρουσα καθημερινότητα. Ωστόσο, γίνεται ασύδοτη παρέμβαση που προσβάλλει τη δημόσια αισθητική και πολλές φορές καταλήγει σε αντιαισθητικά αποτελέσματα.

Ευχαριστώ για τον χρόνο σας!

A2. Ευθύς λόγος

Στην τρίτη παράγραφο του κειμένου γίνεται χρήση ευθύ λόγου. Αυτό φαίνεται σε όλο το σώμα της παραγράφου, καθώς μεταφέρονται αυτούσια τα λεγόμενα ενός δημιουργού εντός εισαγωγικών («Αν δεις κάτι που ... κάτι ωραίο», ανέφερε ένας δημιουργός σε συνέντευξή του.). Με αυτήν τη γλωσσική επιλογή η συντάκτρια προσδίδει από τη μία ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα στον λόγο της και κεντρίζει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, καθώς μεταφέρει αυτούσια τα λεγόμενα. Από την άλλη, ο λόγος αποκτά αντικειμενικότητα και πειστικότητα, διότι δεν υπάρχει η πιθανότητα να παρερμηνευτούν τα λεγόμενα. Παράλληλα, βοηθά τον αναγνώστη να προσεγγίσει βιωματικά τις ιδέες.

A3. Παραγωγή λόγου**ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ**

Εκφώνηση: Η αρθρογράφος στο κείμενο αναφέρεται στην τέχνη του γκράφιτι στις σύγχρονες πόλεις. Πιστεύεις ότι είναι μια μορφή τέχνης; Κάτω από ποιες προϋποθέσεις μπορεί να ομορφύνει μια πόλη; Να αναπτύξεις τις απόψεις σου σε ένα άρθρο 200-250 λέξεων που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σου.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Σύνθεση άρθρου προς δημοσίευση στη σχολική ιστοσελίδα. Ο /η μαθητής/μαθήτρια αφορμάται από την επικαιρότητα και απευθυνόμενος/η στη σχολική κοινότητα εκθέτει τις απόψεις του/της σε προσωπικό και οικείο ύφος λόγου. Ενδείκνυται η χρήση του α' ενικού και πληθυντικού και γ' ρηματικού προσώπου και

Έξυπνα και Εύκολα!

η χρήση επιχειρημάτων που άπτονται στη λογική ή και η επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη. Επιβάλλεται η χρήση τίτλου, επειδή είναι άρθρο

Ζητούμενα: **α)** Πιστεύεις ότι είναι μια μορφή τέχνης; (προσωπική άποψη: α' ενικό)
β) Κάτω από ποιες προϋποθέσεις μπορεί να ομορφύνει μια πόλη;
 (επιχειρηματολογία: γ' πρόσωπο)

ΔΟΜΗ ΕΚΘΕΣΗΣ	
Τίτλος	Γκράφιτι: οι νέοι διεκδικούν μια ομορφότερη πόλη
Πρόλογος	Καθημερινά δημοσιεύονται άρθρα σε έντυπα και ψηφιακά δημοσιογραφικά μέσα παρουσιάζοντας αντίθετες απόψεις για τη τέχνη των γκράφιτι. Άλλοι ισχυρίζονται ότι κοσμούν τις σύγχρονες στιμεντένιες και άχρωμες μεγαλουπόλεις και άλλοι διάκεινται αρνητικά σε αυτήν την καλλιτεχνική έκφραση με την κατηγορία ότι «λερώνουν» τη δημόσια αλλά και ιδιωτική περιουσία. Το σίγουρο είναι πως υπάρχει γύρω μας και προσφέρει χρώμα ανεξαρτήτου αισθητικού αποτελέσματος.
Κύριο Μέρος (προτείνετε η ανάπτυξη σε δύο παραγράφους των 80 λέξεων έκαστη. Σε κάθε πaráγραφο θα απαντώνται τα ζητούμενα χωριστά)	<p>1^η παράγραφος κύριου μέρους: «Πιστεύεις ότι είναι μορφή τέχνης;»</p> <p>Το γκράφιτι για τους περισσότερους νέους, ή τουλάχιστον για εμένα, αποτελεί είδος τέχνης. Σαφώς μια τέχνη του δρόμου και του δημόσιου χώρου. Από μικροί συνηθίζαμε να εκφράζουμε με ταλέντο ή όχι την καλλιτεχνική μας έφεση σε θρανία του σχολείου, σε παγκάκια των γειτονικών μας πάρκων ή σε μάντρες αυλών. Λόγω αυτής της καλλιτεχνικής ανάγκης έκφρασης, λοιπόν, το γκράφιτι αποκτά αξία γιατί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Όπως κάθε τέχνη, έτσι και τα γκράφιτι λειτουργούν ως μέσο εξωτερίκευσης ιδεολογίας και διαμοιρασμού των απόψεων, θέσεων και αντιλήψεων του καλλιτεχνικού πομπού. • Αποτελεί μέσω κοινοποίησης συναισθημάτων που ταυτίζονται με κοινωνικά ζητήματα και περνούν μηνύματα με στόχο την αφύπνιση και την ευαισθητοποίηση του κοινού • Αναπτύσσουν τη φαντασία, την ελεύθερη έκφραση και τη δημιουργικότητα • Εξοικειώνουν τον δημιουργό με τις αισθητικές αξίες, όπως η ομορφιά και η αρμονία <p>2^η παράγραφος κύριου μέρους: «Κάτω από ποιες προϋποθέσεις μπορεί να ομορφύνει μια πόλη;»</p> <p>Το γκράφιτι είναι προϊόν πολλές φορές που προκύπτει τόσο από καλλιτέχνες, αλλά και ερασιτέχνες με αποτέλεσμα τη δημιουργία αισθητικών καλλιτεχνημάτων αλλά και εκτρωμάτων. Για να ισχύει η</p>

Έξυπνα και Εύκολα!

	<p>περίπτωση ενός καλλιτεχνικού κομψοτεχνήματος που θα ομορφάνει τις πόλεις μας και τις γειτονιές μας και επειδή κάθε μορφής γράφιμο σε οποιοδήποτε τοίχο δεν είναι τέχνη, χρειάζεται να πληρούνται κάποια καλαισθητικά κριτήρια.</p> <p>Προϋποθέσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επιλεγμένοι χώροι, • συμφωνία κοινότητας ως προς το είδος του γκράφιτι, • καλλιτεχνική κατάθεση από επιλεγμένους καλλιτέχνες, • αποτύπωση μηνύματος, • εξωραϊσμός περιοχών, • εκπαίδευση σχετικά με αυτό το είδος της τέχνης κτλ.
Επίλογος	<p>Όπως και να το εκλαμβάνει κανείς, όμως, η προσφορά των γκράφιτι στα σύγχρονα αστικά κέντρα είναι συχνή και αυτό μας οδηγεί στη συνειδητοποίηση της κοινής ανάγκης εμάς των νέων να ομορφύνουμε το περιβάλλον που δραστηριοποιούμαστε. Εξάλλου, δανειζόμενος τα λόγια του Σεφέρη «<i>τίποτα δεν μας ενώνει καλύτερα από μία κοινή καλλιτεχνική συγκίνηση</i>». Ας αφήσουμε το χρώμα, λοιπόν, να κυριεύσει την άχαρη καθημερινότητά μας.</p>

B. Λογοτεχνικό κείμενο

B1. Ερώτηση κατανόησης

Ο πρωταγωνιστής του αποσπάσματος του Γ. Θεοτοκά, ο Λεωνής, βιώνει μια σύγκρουση και πάλη συναισθημάτων. Από τη μία καταπιέζεται με την παραμονή του στο εργαστήρι που καλείται να φιλοτεχνήσει όσα του διδάσκει και του παραγγέλνει ο δάσκαλος («*Ο Λεωνής ετοίμασε ... άψυχα πράγματα, κρύα και ανέκφραστα*»). Νιώθει πίεση και νωχέλεια κατά τη ζωγραφική του δημιουργία, γιατί πρέπει να ακολουθήσει όλες τις διδαχθείσες καλλιτεχνικές νόρμες και να αντιγράψει τα είδωλα που του προβάλλονται, κάτι που θεωρεί ανούσιο και δεσμευτικό της φαντασίας του («*Ύστερα ήταν εκείνη η τυραννία των αναλογιών... δεμένος απάνω στο χαρτί με αόρατες κλωστές.*»)

B2. Είδος αφηγητή

Έξυπνα και Εύκολα!

Ο αφηγητής του αποσπάσματος είναι ετεροδιηγητικός, διότι αφηγείται την ιστορία του Λεωνή τρίτοπρόσωπα και δεν συμμετέχει ο ίδιος στην ιστορία. Ενδεικτικό σημείο που επιβεβαιώνει την επιλογή αυτή είναι: «Ο Λεωνής ετοίμασε το καβαλέτο του χωρίς μεγάλη προθυμία». Σε περίπτωση που ο Λεωνής ήταν ο αφηγητής της ιστορίας, τότε θα είχαμε ομοδιηγητικό αφηγητή και το κείμενο θα κέντριζε περισσότερο το ενδιαφέρον του αναγνώστη, καθώς θα επιτυγχανόταν αμεσότερη σύνδεση του αναγνώστη με τον πρωταγωνιστή και θα διαμοιράζονταν άμεσα τα συναισθήματα του ήρωα. Παράλληλα, το ύφος θα καθίσταντο πιο άμεσο, ζωντανό και εξομολογητικό.

B3.

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Το θέμα που απασχολεί τον ήρωα στο απόσπασμα είναι η έλλειψη ενδιαφέροντος για τη ζωγραφική με τον τρόπο που διδάσκεται. Ο ίδιος δείχνει να ασφυκτιά σε αυτό το περιβάλλον και επιζητά την ελεύθερη έμπνευση και δημιουργία με αφετηρία την πραγματική ζωή έξω στη φύση.

Ως προς το δεύτερο σκέλος της ερώτησης ο/η μαθητής/-τρια είναι ελεύθερος/η να επιλέξει όποια απάντηση τον /την εκφράζει. Για παράδειγμα:

- Συμφωνία με τον ήρωα, γιατί η ελευθερία στην επιλογή θέματος εκτός περιορισμών αναδεικνύει την έμπνευση και την καλλιτεχνική δημιουργία.
- Συμφωνία με το υπάρχον σύστημα καλλιτεχνικής εκπαίδευσης ως απαραίτητο προστάδιο εκμάθησης των κανόνων της ζωγραφικής με στόχο την εξέλιξη του νεαρού Δημιουργού

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ο/η μαθητής/-τρια καλείται να συντάξει ένα επιστολικό κείμενο με αποστολέα τον Λεωνή και αποδέκτη τον δάσκαλο Γκαλιμπούρ.

Η τοποθέτηση είναι προσωπική

(Προσφώνηση) αξιότιμε κ. Γκαλιμπούρ,

Σας γράφω αυτή την επιστολή με αφορμή ορισμένες σκέψεις που μου γεννήθηκαν κατά το μάθημα της ζωγραφικής.

Κατανοώ τις προσπάθειες που κάνετε για να μας μιήσετε στην σπουδαία αυτή τέχνη που καλλιεργεί το πνεύμα και την αισθητική μας ...

Και πιστεύω ότι είναι πραγματικά χρήσιμες οι τεχνικές που χρησιμοποιείτε να ακολουθούμε τους κανόνες και να έχουμε μια σταθερή και συγκεκριμένη θεματολογία...

Αλλά πιστεύω ότι χρειάζονται ορισμένες βελτιώσεις ώστε να αισθανθούμε πιο ελεύθεροι να δημιουργήσουμε...

Έξυπνα και Εύκολα!

Θα μπορούσαμε για παράδειγμα να εμπνεόμαστε από τη φύση, να δημιουργούμε ένα έργο που εμείς θα επιλέξουμε με βάση τις επιθυμίες μας ή τις αγωνίες μας...

Θα μπορούσαμε επίσης να εμπνευστούμε από έργα τέχνης μεγάλων καλλιτεχνών που εκτίθενται στα μουσεία μας.....

Νομίζω ότι θα βρείτε ενδιαφέρουσες τις ιδέες μου.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων,

Με εκτίμηση,
Λεωνής

Έξυπνα και Εύκολα!